

Debattsiden for deg
mellom 13 og 21 år
Send til: sid@aftenposten.no

Legg ved fullt navn, fødselsdato,
adresse og telefonnummer.
Alle får svar innen tre dager.

Ansvarlig: Amalie Lereng.
Følg oss på Instagram:
[Aftenposten_sid](#)

Foreldre viser ikke nok bekymring for russetiden

Hvis ingen foreldre tror det er sitt eget barn, hvem er det da som utestenger?

De siste årene har flere rektorer, foreldre og ungdommer fortalt om sine opplevelser og bekymringer knyttet til russetiden og ekskludering, press, hierarki og status.

Selv er jeg ikke sikker på om jeg tok valget om å være russ fordi det var noe jeg virkelig ønsket, eller om det var på grunn av et mentalt eller sosialt press. Men det jeg er sikker på, er at jeg var redd. Jeg var redd for å bli oppfattet som usosial og «politisk korrekt». Med andre ord: kjedelig.

Frykten for å være «kjedelig» tok overhånd, og jeg ble en del av et konsept som gikk imot mine verdier. Utsagnet «det blir hva man gjør det til», gjelder ikke for russetiden. I stedet er det kanskje mer riktig å si at russetiden blir «hva andre gjør den til for deg». For det er det kollektive som er i fokus.

Tiltakene vil ikke hjelpe. I det siste har det kommet opp saker i VG der rektorer forteller at russegrupper, og primært russebuskene, har skapt et system i kantinen på skolen. Med andre ord: et statuspreget hierarki, der medlemmer av russegrupper og russebusker dominerer. Mange elever tør ikke lenger å gå i kantinen.

Flere rektorer har uttrykt sin bekymring. Og de viktigste løsningene som presenteres? Å organisere spiseplassene på andre måter og å snakke med elevene om dette.

Men sannheten er at disse tiltakene ikke vil hjelpe i særlig stor grad. Hvorfor? Fordi dette egentlig ikke handler om grupper som okkuperer langbord. Det som skjer i kantinen, er bare en konsekvens av kjerneproblemet.

Mange av elevene som ønsker å oppfylle russe-drømmen sin, gir rett og slett blanke. For gruppene og bussene er det ingen som kan hindre dem i å dominere i kantinen, skolen, byen eller i landet.

Kritikken mot at det i noen russegrupper blir arrangert inn- og utstemming av medlemmer, vil heller ikke stoppe drømmen om den feteste bussen og den sykeste russetiden. Hvorfor? Fordi de det gjelder, ikke trenger å gi den opp. Kronikker, debatter og

➤ Russen er først og fremst ungdommer. Ikke bussjefer, dugnadssjefer eller rullerjefer, skriver debattanten.
Illustrasjonsfoto: Lise Åserud, NTB

Dagens
Lejla
Custic
Russ 2022

skolens årlige foredrag om ekskludering, press og status kommer ikke til å hindre dem i å ha livets fest.

Foreldrenes ansvar. Jeg tror ikke mange av dagens russ er i stand til å ta ansvar for at dagens russekultur er et reelt samfunnsproblem. Jeg mener derimot at foreldrene har det aller største ansvaret.

Problemet, mener jeg, er at mange foreldre ikke tar ansvar for sine egne barn og heller ikke viser nok bekymring. Til ignorante foreldre kan jeg fortelle: Dette er ikke som da dere var russ.

Tanken om at ditt eget barn «aldri kunne vært med på å utestenge noen», er en utopi. For hvis ingen tror det er sitt eget barn, hvem er det da som utestenger?

Fortsatt barn. Jeg tviler på at kulturen blant russegruppene, og spesielt russebuskene, blir bedre. Uten en kollektiv slutning om at russekulturen er et samfunnsproblem, uten sterke reguleringer fra skolen og uten foreldres initiativ, både i skolen og hjemme, er jeg redd for hvordan dette vil utvikle seg i fremtiden.

Jeg er redd utviklingen av dette statushierarkiet, og kan jeg si russehierarkiet, vil forsterke seg også utenfor skolen og bli med videre i livet etter videregående. Jeg er redd for at bussjefene landet over blir mine fremtidige sjefer.

Så kjære foreldre: Dette er en oppfordring. Bry dere og ta dette høyst alvorlig. Ta ansvar. Russen er fremfor alt fortsatt ungdom, og ikke bussjefer, økonomisjefer, dugnadssjefer eller rullerjefer. Og de skal i hvert fall ikke være kantinefyrster.

Det som skjer i kantinen, er bare en konsekvens av kjerneproblemet

Venstre vil fjerne BSU-ordningen. Da fjerner de også mange unges boligdrøm.

Boligmarkedet
Oda Oline Omdal
Agder Unge Høyre

Marius Dubland Andersen
Agder Unge Høyre

Rapporten «Unge på boligmarkedet», utgitt av Statistisk sentralbyrå i 2019, viser at kun 53 prosent av unge i slutten av 20-årene eier egen bolig i Norge. Og andelen er synkende.

For å gjøre det lettere for unge å komme seg inn på boligmarkedet har man innført BSU (boligsparing for ungdom). I Venstres alternative statsbudsjett ønsker partiet å kutte ut BSU-ordningen. Ved å gjøre dette fyller man mer vann i bolighaienes basseng og drukner de unges boligdrømmer.

Gunstige renter og skattefradrag

I NRKs Dagsnytt 18 16. november sa leder i Unge Venstre Ane Breivik at Venstre i stedet ønsker å øke studiestøtten, ettersom de mener det er et mer omfordelende tiltak. Ja, studiestøtten kan med fordel bli høyere, men det vil ikke gjøre det enklere for unge å komme inn på boligmarkedet. Rentene og skattefradragene som følger med BSU, gjør kontoen gunstig å spare på, noe som for mange er en motivasjon i seg selv.

Det er ingen tvil om at det er store problemer med boligmarkedet i Norge i dag. Men å fjerne ordningen som gjør det mulig for unge å spare opp en egenkapital, er å gjøre alt annet enn å hjelpe unge inn på boligmarkedet. I verste fall får det motsatt effekt. De rikeste kan kjøpe enda flere boliger, mens de som faktisk har nytt godt av BSU-ordningen, vil falle utenfor fordi de ikke lenger har mulighet til å spare opp egenkapitalen.

Reguler boligmarkedet

Nyutdannede voksne i slutten av 20-årene kan ha full jobb, god inntekt og fortsatt slite med å komme inn på boligmarkedet. Ved å fjerne BSU-ordningen skyver man byrden for at boligmarkedet ikke fungerer, over på dem som ennå ikke har kommet inn.

Da må man regulere markedet heller enn å fjerne ordningene som skal hjelpe folk å komme inn på boligmarkedet.

Fakta. Dagens BSU-ordning

➔ Boligsparing for ungdom (BSU) er en spareform for personer under 34 år.	5500 kroner i året på skatten.
➔ Dagens ordning innebærer at du kan spare inntil 27.500 kroner i året, og du kan trekke fra inntil	➔ Totalt sparebeløp for ordningen er 300.000 kroner.
	➔ Det er kun dem som ikke allerede eier en bolig, som kan få skattefradrag ved å spare til BSU.

Kilde: Skatteetaten